

4. Overeenkomstig de algemene doelstellingen van het Verdrag kunnen de in de landbouwverordeningen toegelaten vrijwaringsmaatregelen slechts worden vastgesteld, voor zover zij strikt noodzakelijk zijn voor de handhaving van de in artikel 39 van het Verdrag genoemde doelstellingen en zo min mogelijk inbreuk maken op de werking van de gemeenschappelijke markt.
5. In artikel 3 van het Verdrag zijn verschillende algemene doelstellingen vermeld, op welke verwezenlijking en harmonisatie de Commissie haar activiteit heeft te richten. Onder deze doelstellingen noemt artikel 3 niet alleen „de invoering van een regime waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt niet wordt vervalst”, maar ook, sub d), „het tot stand brengen van een gemeenschappelijk beleid op het gebied van de landbouw”. Het Verdrag kent aan de verwezenlijking van deze laatste doelstelling een zeer groot belang toe op het gebied van de landbouw, door daaraan artikel 39 te wijden en het in artikel 42, lid 1, vervatte voorbehoud te maken. Voor zover vrijwaringsmaatregelen noodzakelijk blijken om op de markt voor de betrokken producten ernstige verstoringen te voorkomen, die de doelstellingen van artikel 39 in gevaar kunnen brengen, is het niet volstrekt vereist deze maatregelen uitdrukkelijk te motiveren in verband met de artikelen 85 en 86.

In de gevoegde zaken

41-70 NV INTERNATIONAL FRUIT COMPANY, Rotterdam,

42-70 NV VELLEMAN & TAS, Rotterdam,

43-70 JAN VAN DEN BRINK'S IM- EN EXPORHANDEL, Rotterdam,

44-70 KOOY ROTTERDAM, Rotterdam,

ten deze vertegenwoordigd en bijgestaan door mr. C.R.C. Wijckerheld Bisdom en mr. B. H. Ter Kuile, beiden advocaat bij de Hoge Raad der Nederlanden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij J. Loesch, advocaat aldaar, 2, rue Goethe,

verzoeksters,

tegen

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, ten deze vertegenwoordigd door haar juridische adviseurs B. Paulin en J. H. J. Bourgeois, als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij E. Reuter, juridisch adviseur van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, 4, boulevard Royal,

verweerster,

betreffende nietigverklaring van beslissingen houdende weigering van de afgifte van vergunningen voor de invoer van tafelappelen uit derde landen,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt: R. Lecourt, President, A. M. Donner en A. Trabucchi, Kamerpresidenten, R. Monaco (rapporteur), J. Mertens de Wilmars, P. Pescatore en H. Kutscher, Rechter,

Advocaat-Generaal: K. Roemer

Griffier: A. Van Houtte

het volgende

ARREST

Ten aanzien van de feiten

I — Overzicht van de feiten; het procesverloop

Overwegende dat de aan het geding ten grondslag liggende feiten en het procesverloop als volgt kunnen worden samengevat:

1. Op grond van de in verordening nr. 23 van 4 april 1962 (Publikatieblad nr. 30/1962), omschreven beginselen stelde de Raad op 9 december 1969 verordening nr. 2513/69 (Publikatieblad nr. L 318/1969) vast, „betreffende de coördinatie en de eenmaking van de invoerrechten voor groenten en fruit, die door elke Lid-Staat ten opzichte van derde landen wordt toegepast”. Artikel 2 van deze verordening bevat een vrijwaringsclausule, krachtens welke passende maatregelen kunnen worden toegepast om het hoofd te bieden aan een verstoring of dreigende verstoring van de markt in de Gemeenschap.

De wijze van toepassing van deze maatregelen is nader geregeld in 's Raads ver-

ordening nr. 2514/69 van dezelfde datum (Publikatieblad nr. L 318/1969).

Op 11 maart 1970 keurde de Commissie verordening nr. 459/70 (Publikatieblad nr. L 57/1970) goed, „houdende vaststelling van vrijwaringsmaatregelen voor de invoer van tafelappelen”.

In het kader van deze maatregelen besloot de Commissie met name tot de invoering van een stelsel van invoervergunningen; het beheer van dit stelsel werd nader geregeld in verordening nr. 565/70 van 26 maart 1970 (Publikatieblad nr. L 69/1970), welke werd aangevuld bij verordening nr. 686/70 van 15 april 1970 (Publikatieblad nr. L 84/1970).

Bij verordening nr. 983/70 van de Commissie van 28 mei 1970 (Publikatieblad nr. L 116/1970) werd dit stelsel, ten aanzien van aanvragen van invoervergunningen bij de nationale autoriteiten, gehandhaafd tot 22 mei 1970.

Elk der verzoeksters heeft bij een op 19 mei 1970 door het „Produktschap voor

Groenten en Fruit" (hierna te noemen PGF) ontvangen schrijven vergunningen aangevraagd voor de invoer van tafelpelen uit derde landen.

In antwoord hierop deelde het PGF mede dat „de aanvraag moet worden afgewezen" of dat „in afwijzende zin wordt beslist".

Tegen deze afwijzing hebben verzoeksters op 5 augustus 1970 beroep ingesteld. Ingevolge beschikking van het Hof van 10 november 1970 werden de zaken zowel voor de behandeling als voor de berechting bij het eindarrest gevoegd.

2. Bij een op 11 september 1970 in elke zaak ingediende incidentele memorie concludeerde de Commissie dat het den Hove behage krachtens artikel 91 van het Reglement voor de procesvoering over de ontvankelijkheid van de beroepen uitspraak te doen, zonder daarbij op de zaak ten principale in te gaan, en de beroepen niet-ontvankelijk te verklaren. Verzoeksters hebben op 15 oktober 1970 schriftelijk hun middelen en conclusies voorgedragen.

Bij beschikking van 19 oktober 1970 heeft het Hof, de Advocaat-Generaal gehoord, de verzoeken met de hoofdzaak gevoegd.

Het Hof heeft, op rapport van de Rechter-Rapporteur en gehoord de Advocaat-Generaal, besloten van instructiemaatregelen af te zien:

Partijen werden ter terechtzetting van 16 maart 1971 in haar pleidooien gehoord. De Advocaat-Generaal heeft ter terechtzitting van 1 april 1971 conclusie genomen.

II — Conclusies van partijen

Overwegende dat elk der *verzoeksters* concludeert dat het den Hove behage:

- de beroepen beschikking en/of beslissing van de Commissie van de Europese Gemeenschappen, waarvan aan verzoeksters op 2 juni 1970 bij schrijven van het Produktschap voor Groenten en Fruit van die datum (ref.: FA/IM) is kennisgegeven, nietig te verklaren, primair wegens onbe-

voegdheid van de Commissie, subsidiair wegens schending van wezenlijke vormvoorschriften en/of schending van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en de uitvoeringsregelingen daarvan (met name verordening nr. 2513/69 en verordening nr. 2514/69 van de Raad), en meer subsidiair wegens misbruik van bevoegdheid van de Commissie,

- met veroordeling van de Commissie van de Europese Gemeenschappen in de kosten van de procedure;

dat *verweerster* concludeert dat het den Hove behage:

- de beroepen als niet-ontvankelijk, en in ieder geval als ongegrond te verwerpen;
- verzoeksters te verwijzen in de proceskosten overeenkomstig de daarvoor geldende bepalingen.

III — Middelen en argumenten van partijen

Overwegende dat de middelen en argumenten van partijen als volgt kunnen worden samengevat:

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

De *Commissie* beroept zich bij exceptie op niet-ontvankelijkheid, betogende dat zij geen enkele „beschikking" of „beslissing" tot verzoeksters had gericht en dat de bij elk verzoekschrift bedoelde akte was uitgegaan van het PGF en derhalve in werkelijkheid een nationale bestuurs-handeling was.

De enige „beslissing" van de Commissie, waarvan in het onderhavige geval sprake kan zijn, is die ten aanzien van de door verzoeksters bestreden bepalingen van de verordeningen nrs. 459/70, 565/70 en 686/70. Een beroep ex artikel 173 van het Verdrag tegen deze bepalingen is in casu echter evenmin ontvankelijk, omdat het om bepalingen met een algemene strekking gaat.

Verzoeksters merken op dat volgens de structuur van verordening nr. 459/70 uitsluitend de *Commissie* beslist omtrent het afgeven van invoervergunningen en

dat de Commissie derhalve verantwoordelijk is voor de inhoud dier beslissing. De Lid-Staten hebben geen enkele discretionaire bevoegdheid te dier zake; zij kunnen slechts uitvoeringshandelingen ter ondersteuning van die beslissing verrichten en zijn slechts verantwoordelijk voor de vorm waarin zij daarvan aan belanghebbenden kennisgeven.

Voorts doet zich volgens hen onder deze omstandigheden de vraag voor, in hoeverre naar nationaal recht zou moeten worden beoordeeld of de mededeling van een nationale autoriteit van een Lid-Staat omtrent de negatieve beslissing op de aanvraag een op zichzelf voor beroep vatbaar besluit van die Lid-Staat oplevert.

Wanneer zodanige mededeling van de Lid-Staat in het geheel geen besluit of althans geen naar nationaal recht beroepbaar besluit van de Lid-Staat inhoudt — terwijl de justitiabele in zijn beroep evenmin ontvankelijk wordt verklaard door het Hof van Justitie — dreigt het gevaar dat beslissingen omtrent het afgeven van invoervergunningen door geen enkele rechter kunnen worden getoetst. Zou de EEG-beslissing slechts naar het nationale recht van de Lid-Staten worden beoordeeld, dan treedt het gevaar op dat ten aanzien van een gelijke of gelijksoortige beslissing op gelijke of gelijksoortige aanvragen wegens het uiteenlopende nationale recht en de uiteenlopende meningen van de nationale rechter geheel uiteenlopende beslissingen worden verkregen.

Verweerder doet zeggen voor repliek:

— De in artikel 2, lid 2, van verordening nr. 459/70 bedoelde beslissing van de Commissie is niet afgestemd op individuele aanvragen; hiervan neemt de Commissie zelfs geen kennis. Alleen de gezamenlijke hoeveelheden waarvoor aanvragen zijn ingediend en die haar door de Lid-Staten worden medegedeeld, zijn in zekere zin van belang als factor waarop deze beslissing is gebaseerd. Indien — zoals in casu — de Commissie meent dat de marktsituatie beperkte importen toelaat, stelt zij bij beslissing,

vervat in een algemeen geldende bepaling, een criterium vast voor de verdeling van de aanvaardbare maximumhoeveelheid volgens een objectieve norm. Hieruit volgt dat de individuele aanvragen op zichzelf zonder enige invloed zijn op de beslissing de invoer tot een bepaalde hoeveelheid toe te laten of op de wijze van verdeling van deze hoeveelheid. De bestuurshandeling, die aan de rechten en verplichtingen van de importeur in het kader van het stelsel concrete inhoud geeft, gaat uit van de bevoegde instanties in de Lid-Staten.

— Het schrijven van het Produktschap kan niet worden omschreven als „kennisgeving” van de beslissing der Commissie, aangezien het duidelijk de juiste toedracht weergeeft van de structuur der regeling: het verwijst naar de abstracte en algemene in de betrokken verordening neergelegde regel en past deze in concreto toe op verzoeksters aanvragen.

— Ook al zou men in feitelijk opzicht aannemen dat, nu de bestuurshandeling van de Lid-Staat beperkt blijft tot een zuiver technische uitvoeringshandeling, de communautaire handeling de rechtspositie van de justitiabelen rechtstreeks regelt, dan nog zouden de onderhavige beroepen niet ontvankelijk zijn ex artikel 173, tweede alinea, van het Verdrag, omdat de beslissingen van de Commissie, waarbij machtiging tot invoer van een bepaalde hoeveelheid werd gegeven en een verdeling van de maximaal in te voeren hoeveelheden mogelijk werd gemaakt, toch in ieder geval van verordenende aard zijn: een dergelijke beslissing kan verzoeksters derhalve niet individueel raken.

— Ten slotte gaat het argument, ontleend aan de gevolgen die zouden kunnen voortvloeien uit een eventuele niet-ontvankelijkheid van een beroep voor de nationale rechter, indien het beroep evenmin ontvankelijk is voor het Hof van Justitie, uit van een onjuiste probleemstelling. De eigenlijke termen van het beweerde negatieve conflict tussen de nationale en de communautaire procedure zijn niet het beroep voor het Hof van Justitie en het beroep voor de natio-

nale rechter, maar het beroep voor het Hof en de procedure ex artikel 177 van het Verdrag. Indien het beroep anderzijds wel ontvankelijk is voor de nationale rechterlijke instanties, is het gevaar van tegenstrijdige beslissingen van deze instanties niet alleen verbonden aan de door verzoeksters bedoelde situatie, maar aan alle gevallen waarin beroep wordt ingesteld tegen een nationale bestuurshandeling ter uitvoering van een communautaire bepaling, indien de regeling van artikel 177 niet bestond of buiten werking zou worden gesteld.

Ten principale

Verzoeksters betogen dat de beslissingen waarbij de Commissie geen gevolg heeft gegeven aan hun aanvragen van invoervergunningen, zijn gebaseerd op de verordeningen der Commissie nrs. 459/70, 565/70 en 686/70, die in strijd zijn met verschillende bepalingen van het Verdrag en van de verordeningen van de Raad nrs. 2513/69 en 2514/69 (evenals van de verordeningen nrs. 23/62 en 159/66), en dat zij onvoldoende met redenen zijn omkleed.

Deze verordeningen moeten worden nietig verklaard met inachtneming van artikel 174, tweede alinea, van het Verdrag, althans jegens hen niet van toepassing worden verklaard krachtens artikel 184 van het Verdrag. De Commissie was derhalve niet bevoegd de bestreden beslissingen op grond van deze teksten te nemen. Tot staving van de hiertoe aangevoerde argumenten betogen verzoeksters met name het volgende:

1. Verordening nr. 459/70

a) Volgens de algemene bepalingen van verordening nr. 2513/69 kunnen vrijwaringsmaatregelen worden genomen, indien de gemeenschappelijke markt (voor tafelappelen) als gevolg van invoer ernstige verstoringen ondergaat of dreigt te ondergaan, die de doeleinden van artikel 39 van het Verdrag in gevaar brengen. Voor de beoordeling van het bestaan van een dergelijke situatie worden de in artikel 1 van verordening nr. 2514/69 genoemde factoren, met name die onder de

letters c) en d), in aanmerking genomen. Uit verordening nr. 459/70 blijkt echter niet dat de Commissie in het bijzonder rekening heeft gehouden met een neiging tot buitensporige daling van de prijzen voor inheemse tafelappelen ten opzichte van de basisprijs (letter c). Evenmin heeft zij aangegeven in hoeverre een neiging tot buitensporige daling van de prijzen voor uit derde landen ingevoerde tafelappelen was te constateren (letter d), zulks terwijl de prijzen voor deze appelen in de Gemeenschap aanzienlijk hoger lagen dan de prijzen voor overeenkomstige inheemse producten en geen enkele neiging tot buitensporige daling vertoonden.

b) Anderzijds heeft de crisis waarover de Commissie in haar verordening spreekt, betrekking op de markt van inheemse tafelappelen en is zij het gevolg van overproductie, welke wordt teweeggebracht door een structurele overcapaciteit in met name Frankrijk en Italië. Tijdens de betrokken periode zijn ingevoerde tafelappelen niet meer substitueerbaar ten opzichte van inheemse appelen, waarvan de markt geenszins nadelig wordt beïnvloed door de invoer van appelen uit derde landen.

Ten eerste bestaat er in het tijdvak maart tot en met juni een aanmerkelijk verschil in kwaliteit tussen inheemse appelen en ingevoerde appelen. Deze laatste zijn dan van een nieuwe oogst en beter van smaak dan inheemse appelen, die zes maanden eerder zijn geoogst en vervolgens in koelhuizen zijn opgeslagen. In die tijd van het jaar worden zij beschouwd als luxeartikelen waarvan de prijs wordt bepaald op grond van de relatieve schaarste en de bijzondere kwaliteit. Het verschil in prijs tussen ingevoerde en inheemse appelen wordt echter niet beïnvloed door de afzet van importappelen en ontwikkelt zich onafhankelijk van deze import.

Ten tweede blijft de hoeveelheid ingevoerde tafelappelen, die als luxeartikelen door hun kwaliteit en relatieve schaarste duur zijn, in de relevante periode gering ten opzichte van de beschikbare hoeveel-

heid inheemse appels van allerlei kwaliteiten en soorten.

Ten derde is de vraag naar dure import-appelen van topkwaliteit afkomstig van consumenten die bereid zijn geld uit te geven voor luxeartikelen, en derhalve niet te vergelijken met de vraag naar relatief goedkope inheemse appels van mindere kwaliteit.

Ter staving van haar stellingen leggen partijen een verklaring van een deskundige over.

c) Aangezien voorts het stelsel van referentieprijzen en compenserende heffingen bij invoer het primaire middel is om de relevante markt tegen invoer uit derde landen te beschermen, behoren de vrijwaringsmaatregelen van verordening nr. 459/70 eerst te worden getroffen, indien de invoerprijs voor tafelappelen onder de referentieprijs is gedaald of dreigt te dalen.

Een dergelijke situatie heeft zich in casu niet voorgedaan, daar de invoerprijs voor tafelappelen in het relevante tijdsbestek zo ruim boven de voor april en mei vastgestelde referentieprijs lag, dat voor juni 1970 zelfs geen referentieprijs werd vastgesteld.

Derhalve bestond er geen enkel gevaar voor ernstige verstoringen, zolang de prijzen van het in te voeren produkt zich ver boven de referentieprijzen en het prijspeil van het inheemse produkt bewogen.

Verzoeksters concluderen dat verordening nr. 459/70 in strijd is met het Verdrag en met verordening nr. 2514/69 en onvoldoende met redenen omkleed is. Met betrekking tot dit laatste middel merken zij nog op dat de korte termijn welke in verordening nr. 2513/69 (artikel 2, lid 2), te dier zake aan de Commissie wordt gelaten om de litigieuze maatregel vast te stellen, haar niet van de motiveeringsverplichting ontslaat.

2. De verordeningen nrs. 565/70 en 686/70

Door het in deze verordeningen neergelegde systeem van referentiehoeveelheden toe te passen, heeft de Commissie gehan-

deld in strijd met haar verplichtingen krachtens artikel 155 en artikel 3, sub f), van het Verdrag, evenals met de mededingingsbepalingen, met name de artikelen 85 en 86 van het Verdrag. Door dit systeem zijn immers de concurrentieverhoudingen tussen de ondernemingen die uit derde landen tafelappelen invoeren in de EEG, bevroren en vastgelegd naar de onderlinge concurrentieverhoudingen gedurende de referentieperiode. Aldus hebben de verordeningen tot gevolg dat de mededinging — in strijd met de artikelen 85 en 86 van het Verdrag — op het betrokken gebied tijdelijk worden vervalst. De desbetreffende verordening is op dit punt dan ook ongegrond en onvoldoende met redenen omkleed. Verzoeksters concluderen dat de verordeningen nrs. 565/70 en 686/70 in strijd zijn met de genoemde artikelen en met artikel 155 van het Verdrag en dat zij onvoldoende met redenen zijn omkleed. De Commissie heeft niet aangegeven op welke gronden het stelsel van invoervergunningen, gezien in verband met de artikelen 3, sub f, 85 en 86 van het Verdrag, toelaatbaar is.

3. De verordeningen nrs. 459/70, 565/70 en 686/70

a) Verzoeksters betogen dat de Commissie niet bevoegd was het litigieuze stelsel van invoervergunningen vast te stellen, daar een dergelijk stelsel in artikel 2, lid 1, van verordening nr. 2514/69 niet wordt genoemd bij de maatregelen die in toepassing van artikel 2, leden 2 en 3, van verordening nr. 2513/69 kunnen worden genomen.

b) Zij stellen voorts dat de Commissie misbruik heeft gemaakt van haar bevoegdheden door dit stelsel in het kader van de vooromschreven omstandigheden in te voeren, terwijl zij geen referentieprijs voor de maand juni 1970 had vastgesteld en het ook niet nodig had geoordeeld zulks ter bescherming van de betrokken markt te doen.

Verweerster merkt allereerst op dat de beoordeling van de vraag of ernstige verstoringen aanwezig zijn en zeker of het gevaar ervoor bestaat, neerkomt op een

economische beoordeling van verscheidene facetten van de marktsituatie, die niet zonder meer te herleiden valt tot de vaststelling van een aantal feiten waaraan krachtens een wetstekst een automatisch gevolg verbonden wordt.

Voorts merkt zij het volgende op:

1. Verordening nr. 459/70

Verordening nr. 459/70 is gegrond en voldoende met redenen omkleed. Uit het feit dat de overwegingen in de considerans de tekst van artikel 1, sub c) en d), van verordening nr. 2514/69 niet letterlijk dekken, mag niet worden afgeleid dat de Commissie met de daar genoemde factoren geen rekening heeft gehouden.

a) Wat de *evolutie van de prijzen* betreft, moge uit de tweede overweging van de considerans van verordening nr. 459/70 blijken dat rekening is gehouden met de in genoemd artikel 1, sub c), bedoelde factor. Anderzijds moet dienaangaande worden opgemerkt dat de „neiging tot buitensporige daling... ten opzichte van de basisprijs” een kwalificatie inhoudt van de te verwachten ontwikkeling welke zelf slechts een alternatief vormt voor het element „prijzen voor inheemse produkten, geconstateerd op de markt van de Gemeenschap”.

Bovendien kon men, gezien de toenmalige situatie, zoals beschreven in de considerans van verordening nr. 459/70 (zie verweerschrift blz. 17 en 18), nog bezwaarlijk spreken van buitensporige daling, nu het prijsniveau het minimumpeil benaderde, waarop interventie maatregelen genomen worden.

In de derde overweging van de considerans van bedoelde verordening is overigens sprake van een dalende prijsstendens. Aan de hand van de tabel in bijlage B van de memorie van dupliek kan het verloop der prijzen voor inheemse appels tijdens een goed seizoen (1968-1969) worden vergeleken met de prijsstendens tijdens de periode waarin verordening nr. 459/70 werd vastgesteld; hieruit blijkt een duidelijke daling. Bovendien mocht de Commissie op grond van de haar bekende gegevens uit het verkoopseizoen 1967-1968, waarin

de markt in een gelijkaardige toestand verkeerde als in casu, aannemen dat deze ongunstige prijsontwikkeling door importen zou worden versterkt, indien (4e overweging) de liberalisatie hiervan tot een stijging van de ingevoerde hoeveelheden zou leiden.

Voorts blijkt uit artikel 1, sub d), van verordening nr. 2514/69, dat een buitensporige daling niet als *conditio sine qua non* voor de wettigheid van vrijwaringsmaatregelen kan worden aangemerkt. Het is geen vereiste dat deze tendens zich in feite heeft voorgedaan, maar dat rekening wordt gehouden met de te verwachten ontwikkeling. Anderzijds heeft de Commissie gemeend meer betekenis te moeten hechten aan het tweede element dan aan het eerste en heeft zij het probleem bestudeerd in nauw verband met de consequenties van de importen voor de werking van het interventiemechanisme. Gezien de ten deze in de Gemeenschap bestaande kritieke situatie, zou de onbeperkte invoer van uitheemse appels die in feite substitueerbaar zijn ten opzichte van inheemse appels, naderhand de hoeveelheid ter interventie aangeboden inheemse appels doen toenemen.

b) Met betrekking tot de *substitueerbaarheid* zij opgemerkt dat de factor „hoeveelheid” bezwaarlijk los kan worden gezien van de andere factoren („kwaliteit” en „prijs”) als elementen waaruit het bestaan van twee gescheiden markten kan worden afgeleid. Overigens moeten de verschillen in „kwaliteit” tussen ingevoerde appels en inheemse appels niet worden overdreven. Door de bewaartechniek die de laatste jaren sterk is verbeterd, kunnen de kwaliteitsverschillen tussen beide produkten — hoe groot zij in abstracto ook mogen zijn — in concreto niet leiden tot de conclusie van onderzoeksters dat er in de betrokken periode geen enkele correlatie zou bestaan tussen de afzetmogelijkheden voor inheemse appels en die voor ingevoerde appels.

Ten aanzien van de „prijzen” moet allereerst worden geconstateerd dat de prijzen van importappelen worden bein-

vloed door het prijsniveau voor inheemse appels: zij zijn hoger of lager naar gelang de prijzen van inheemse appels hoger of lager zijn. Voorts blijkt dat, wanneer de prijzen van inheemse appels in een bepaald verkoopseizoen laag zijn — als gevolg waarvan ook de prijzen van ingevoerde appels worden gedrukt —, de afzet van importappels toeneemt. Ten slotte zijn de verschillen tussen de prijzen van inheemse appels en van ingevoerde appels kleiner dan blijkens de door verzoeksters genoemde cijfers het geval zou zijn.

Uit het voorgaande volgt dat beide producten wellicht niet voor 100 % maar wel in belangrijke mate substitueerbaar zijn.

c) Wat het *stelsel van referentieprijzen* betreft, is het niet juist dat een vrijwaringsmaatregel ex artikel 2 van verordening nr. 2513/69 een subsidiaire maatregel vormt ten opzichte van het stelsel van referentieprijzen en compenserende heffingen. Blijkens de manier waarop de handelsregeling met derde landen in de betrokken sector tot stand is gekomen, staan beide stelsels onafhankelijk van elkaar, omdat zij verschillende functies vervullen. Het stelsel van referentieprijzen en compenserende heffingen is gericht op prijsstabilisatie en vormt een normaal automatisch heffingenstelsel, zoals bij andere marktordeningen. De bescherming die door de vrijwaringsclausule wordt verschaft, is geen aanvullend element van het stelsel dat aan de grens van de Gemeenschap werd ingevoerd, maar een verschillend element.

Voorts was het stelsel van referentieprijzen — hoewel van toepassing op appels — in casu niet adequaat. De referentieprijs is, als gemiddelde van de prijzen, betrekkelijk laag, terwijl de prijs van in het zuidelijk halfrond vers geoogste appels, die na een reis van ongeveer drie weken in de Gemeenschap worden ingevoerd, aanmerkelijk hoger ligt. Er was trouwens geen correctiecoëfficiënt om de prijzen van ingevoerde appels van een nieuwe oogst vergelijkbaar te maken met bewaarde inheemse appels. Bovendien ging het hier niet om de prijs

van ingevoerde produkten, maar om hoeveelheden en de weerslag hiervan op het niveau van de noteringen in de Gemeenschap.

Wat in het bijzonder de beweerde onvoldoende motivering betreft, merkt verweerster nog op dat de in verordening nr. 459/70 bedoelde vrijwaringsmaatregelen op verzoek van een Lid-Staat werden genomen en binnen 24 uur moesten worden vastgesteld (verordening nr. 2513/69, artikel 2, lid 2). Zij erkent dat de korte duur van deze termijn haar niet ontslaat van de verplichting tot motivering, maar meent dat de mate van nauwkeurigheid der motivering noodzakelijkerwijs door deze omstandigheid wordt beïnvloed.

2. Verordeningen nrs. 565/70 en 686/70

Artikel 3 van het Verdrag vermeldt niet alleen „de invoering van een regiem waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt niet wordt vervalst” (sub f), maar ook „het tot stand brengen van een gemeenschappelijk landbouwbeleid” (sub d); in dit artikel is geen sprake van enige prioriteit tussen deze beide taken. Afgezien van hetgeen in het Verdrag onder de titel „Landbouw” ten aanzien van de mededinging is bepaald (artikel 38), is het de taak van de Gemeenschap, bij afweging van alle belangen en met inachtneming van de doelstellingen van het Verdrag, beide taken zoveel mogelijk met elkaar in overeenstemming te brengen en al naar het geval aan de ene een zekere prioriteit te verlenen boven de andere.

Overigens houdt het bestreden stelsel rekening met twee wezenlijke eisen: de verwerping van iedere gedachte aan een nationale verdeling van een communautair contingent, en het beperken van de afgifte van invoervergunningen aan handelaars die reeds eerder tafelpappelen hadden ingevoerd; op deze wijze was het mogelijk althans tot op zekere hoogte speculatieve aanvragen te voorkomen. Dusdoende heeft de Commissie de rechtmatige belangen van andere handelaars niet willen miskennen; wel was zij van

mening dat, de omstandigheden in acht genomen, het belang van de gevestigde importeurs (en daarmee het belang om bestaande handelsrelaties in stand te houden) zwaarder weegt dan dat van andere importeurs. Wat het middel gebrekkige motivering betreft, was de Commissie van mening dat, gezien het vorenoverwogene, een motivering met betrekking tot de artikelen 85 en 86 in casu noodzakelijk was.

3. De verordeningen nrs. 459/70, 565/70 en 686/70

a) Aangaande de beweerde onbevoegdheid van de Commissie antwoordt verweerster dat dit middel alleen kan slagen, indien het stelsel van invoervergunningen niet is te beschouwen als een „opschorting van de invoeren” als bedoeld in artikel 2, lid 1, van verordening nr. 2514/69. Dit is echter niet het geval, omdat dit stelsel en de wijze waarop het wordt toegepast, juist meebrengen dat de invoeren met ingang van 1 april 1970 werden opgeschort en dat zij elke week

bij beslissing van de Commissie opgeschort bleven, behoudens de hoeveelheden, waarvoor aan de aanvragen gevolg werd gegeven. Volgens de Raad zelf valt dit systeem trouwens onder het begrip „opschorting van invoeren”. Ten eerste heeft hij de hem krachtens artikel 2, lid 3, van verordening nr. 2513/69 voorgedachte maatregel noch gewijzigd noch vernietigd. Voorts zou de Raad, indien hij het stelsel als een niet door dit begrip gedekt middel had beschouwd, het zeker in de in verordening nr. 2514/69 gegeven opsomming hebben vermeld.

b) Voor het middel misbruik van bevoegdheid verwijst zij naar haar opmerkingen ter zake van het middel schending van het Verdrag en voegt hieraan toe dat, zelfs indien zou vaststaan dat de vrijwaringsmaatregelen niet noodzakelijk waren, daaruit niet mocht worden afgeleid dat de Commissie zich bij het uitvaardigen van voorliggende verordeningen door niet ter zake dienende doeleinden heeft laten leiden.

Ten aanzien van het recht

- 1 Overwegende dat verzoeksters om nietigverklaring vragen van een krachtens artikel 2, lid 2, van verordening nr. 459/70 van 11 maart 1970 (Publikatieblad nr. L 57/1970) door de Commissie gegeven beschikking, waarbij zij de afgifte van vergunningen voor de invoer van uit derde landen afkomstige tafelappelen aan hen zou hebben geweigerd en waarvan hun door bemiddeling van het „Produktschap voor Groenten en Fruit” te 's-Gravenhage zou zijn kennisgegeven;

Ten aanzien van de ontvankelijkheid

- 2 Overwegende dat verweerster betoogt dat geen enkele beschikking aan verzoeksters is gezonden en dat de weigering om aan hen invoervergunningen af te geven, is uitgegaan van het Produktschap voor Groenten en Fruit en in werkelijkheid een nationale bestuurshandeling is geweest;

- 3 dat trouwens de enige „beschikkingen” van de Commissie betreffende de afgifte van invoervergunningen waren vervat in verordening nr. 565/70 en de achtereenvolgende verordeningen tot wijziging daarvan;
- 4 dat deze „beschikkingen” van algemene strekking en van regelgevende aard zijn en verzoeksters niet in de zin van artikel 173, tweede alinea, van het Verdrag individueel zouden kunnen raken;
- 5 Overwegende dat bij verordening nr. 459/70, vastgesteld op grond van 's Raads verordeningen nrs. 2513/69 en 2514/69, vrijwaringsmaatregelen zijn genomen ten einde in het tijdvak van 1 april 1970 tot en met 30 juni 1970 de invoer van tafelappelen uit derde landen in de Gemeenschap te beperken;
- 6 dat deze verordening voorziet in een stelsel van invoervergunningen die worden afgegeven naarmate de toestand van de markt der Gemeenschap zulks toelaat;
- 7 dat krachtens dit stelsel, en volgens artikel 2, lid 1, van verordening nr. 459/70, „aan het einde van elke week ... de Lid-Staten ... aan de Commissie de hoeveelheden mede[delen], waarvoor in de loop van de week invoervergunningen zijn aangevraagd, met vermelding van de maand waarop zij betrekking hebben”;
- 8 dat het volgende lid van hetzelfde artikel bepaalt dat de Commissie met name op grond van deze mededelingen „de toestand beoordeelt en beslist over het afgeven van de vergunningen”;
- 9 dat de Commissie op grond van deze laatste bepaling vervolgens, bij artikel 1 van verordening nr. 565/70 van 25 maart 1970, heeft bepaald, dat „aan de aanvragen om invoervergunningen, welke tot en met 20 maart 1970 overeenkomstig het bepaalde in artikel 1 van verordening nr. 459/70 zijn ingediend, gevolg wordt gegeven binnen de grenzen van de in de aanvraag vermelde hoeveelheid en tot 80 % van een referentiehoeveelheid”;
- 10 dat de criteria ter bepaling van deze referentiehoeveelheid nader zijn uitgewerkt en zijn gewijzigd bij artikel 2 van verordening nr. 686/70 van 15 april 1970;
- 11 Overwegende dat bij verschillende verordeningen, verschenen in het tijdvak van 2 april 1970 tot 20 juli 1970, de in artikel 1 van verordening nr. 565/70 vermelde datum van 20 maart 1970 telkens door een latere datum is vervangen;
- 12 dat daardoor genoemde maatregelen periodiek zijn verlengd en van toepassing zijn gemaakt op de in de onderscheiden tijdvakken ingediende aanvragen om invoervergunningen;

- 13 dat dit stelsel ingevolge artikel 1 van verordening nr. 983/70 van 28 mei 1970 van toepassing was in het tijdvak, waarin de aanvragen van verzoeksters zijn ingediend;
- 14 dat de ontvankelijkheid der beroepen derhalve aan de hand van deze laatste verordening moet worden beoordeeld;
- 15 Overwegende dat hiertoe dient te worden nagegaan of de bepalingen van deze verordening — voor zover zij het bij artikel 1 van verordening nr. 565/70 ingevoerde stelsel van toepassing verklaren — verzoeksters individueel en rechtstreeks raken in de zin van artikel 173, tweede alinea, van het Verdrag;
- 16 Overwegende dat — naar vaststaat — verordening nr. 983/70 is vastgesteld met het oog op de toestand van de markt enerzijds en op de hoeveelheden tafelappelen waarvoor in de op 22 mei 1970 geëindigde week invoervergunningen waren aangevraagd, anderzijds;
- 17 dat derhalve op het moment van de vaststelling van genoemde verordening het aantal aanvragen dat daardoor kon worden getroffen, vaststond;
- 18 dat geen enkele nieuwe aanvraag daaraan kon worden toegevoegd;
- 19 dat op grond van de totale hoeveelheid waarvoor aanvragen waren ingediend, is bepaald, tot welk percentage aan die aanvragen kon worden voldaan;
- 20 dat de Commissie derhalve, door te beslissen dat het bij artikel 1 van verordening nr. 565/70 ingevoerde stelsel in de betrokken periode zou worden gehandhaafd, heeft beschikt omtrent het aan elke ingediende aanvraag te geven gevolg, ook al heeft zij uitsluitend kennis genomen van de verlangde hoeveelheden;
- 21 dat artikel 1 van verordening nr. 983/70 bijgevolg geen bepaling van algemene strekking is in de zin van artikel 189, tweede alinea, van het Verdrag, maar moet worden beschouwd als een bundel door de Commissie krachtens artikel 2, lid 2, van verordening nr. 459/70 genomen individuele beschikkingen die, hoewel genomen in de vorm van een verordening, ieder de rechtspositie van één der aanvragers beïnvloeden;
- 22 dat zij de verzoeksters derhalve individueel raken;
- 23 Overwegende voorts dat uit het bij verordening nr. 459/70 ingevoerde stelsel — en met name uit artikel 2, lid 2, dezer verordening — blijkt dat de beslissing over de afgifte van invoervergunningen bij de Commissie ligt;
- 24 dat volgens deze bepaling alleen de Commissie bevoegd is tot een beoordeling van de economische toestand, waardoor de beschikking over de afgifte van invoervergunningen moet worden gewettigd;

- 25 dat artikel 1, lid 2, van verordening nr. 459/70, bepalende dat „de Lid-Staten op de in artikel 2 vastgestelde voorwaarden de vergunningen afleveren aan elke belanghebbende die daartoe een aanvraag indient”, duidelijk doet blijken dat de nationale autoriteiten geen enkele beoordelingsbevoegdheid toekomt met betrekking tot de afgifte van vergunningen en de voorwaarden waarop aan de aanvragen van belanghebbenden gevolg wordt gegeven;
- 26 dat deze autoriteiten uitsluitend tot taak hebben om de gegevens te verzamelen, welke de Commissie in staat moeten stellen overeenkomstig artikel 2, lid 2, dier verordening te beschikken, en om vervolgens de ter uitvoering van die beschikking nodige nationale maatregelen vast te stellen;
- 27 dat derhalve ten opzichte van de belanghebbenden de afgifte of niet-afgifte van de invoervergunningen tot deze beschikking moet worden herleid;
- 28 dat de handeling waarbij de Commissie over de afgifte van de invoervergunningen beslist, de rechtspositie van de belanghebbenden dus rechtstreeks beïnvloedt;
- 29 dat de beroepen dan ook beantwoorden aan de voorwaarden van artikel 173, tweede alinea, van het Verdrag, en mitsdien ontvankelijk zijn;

Ten principale

- 30 Overwegende dat verzoeksters de regelmatigheid van de beschikkingen waarbij geen gevolg is gegeven aan hun aanvragen om invoervergunningen, betwisten met een beroep op de onwettigheid van de daaraan ten grondslag liggende verordeningen der Commissie nrs. 459/70 van 11 maart 1970, 565/70 van 25 maart 1970 en 686/70 van 15 april 1970;
- 31 1. Overwegende dat verzoeksters betogen dat verordening nr. 459/70 noch gegrond noch voldoende met redenen omkleed is, in zoverre zij ervan uitgaat dat de markt van de Gemeenschap als gevolg van de importen ernstige verstoringen dreigde te ondergaan, die de doeleinden van artikel 39 van het Verdrag in gevaar konden brengen;
- 32 dat uit deze verordening niet zou blijken dat de Commissie bij de vaststelling van de litigieuze vrijwaringsmaatregelen rekening heeft gehouden met alle voorwaarden, genoemd in artikel 1, sub c) en d), van verordening nr. 2514/69 van de Raad;
- 33 dat zij deze maatregelen met name niet zou hebben gerechtvaardigd met de „te verwachten ontwikkeling” van de prijzen voor de inheemse producten op de markt van de Gemeenschap en „met name hun neiging tot buitensporige daling” welke prijzen trouwens vrij stabiel waren;

- 34 Overwegende dat artikel 1, sub c), van verordening nr. 2514/69 bepaalt dat de Commissie, voor de toepassing van vrijwaringsmaatregelen, ten aanzien van de inheemse produkten rekening moet houden „met de prijzen geconstateerd op de markt van de Gemeenschap of met de te verwachten ontwikkeling van deze prijzen en inzonderheid met hun neiging tot buitensporige daling...”;
- 35 dat deze bepaling moet worden gelezen in het licht van de marktordening zoals deze voortvloeit uit de geldende verordeningen;
- 36 dat deze verordeningen voor de betrokken markt voorzien in regelingen ter ondersteuning van de prijzen, met name in interventie maatregelen, zodra de prijzen van de produkten beneden een zeker peil dalen;
- 37 dat derhalve in een markt met zwakke prijzen een neerwaarts gerichte prijstendens niet kan leiden tot een buitensporige daling in de strikte zin van het woord, maar alleen tot een groter aanbod van inheemse produkten bij de interventiebureaus;
- 38 dat, de marktstructuur in aanmerking genomen, een neiging tot buitensporige prijsdaling in de zin van genoemd artikel derhalve kan blijken uit een sterk verhoogd aanbod van de betrokken produkten bij de interventiebureaus;
- 39 Overwegende dat in de tweede overweging van de considerans der verordening nr. 459/70 wordt vermeld dat de noteringen voor de inheemse produkten niet alleen in Duitsland laag waren, maar ook in de meeste andere Lid-Staten, waar een crisis in de zin van artikel 6 van verordening nr. 159/66 werd vastgesteld;
- 40 dat deze moeilijkheden grotendeels voortkwamen uit de sterke overproductie van tafelappelen in verschillende Lid-Staten en uit de zwaarigheden bij de normale afzet van deze produktie op de markt van de Gemeenschap;
- 41 dat niet is weersproken dat de op drie representatieve markten van de Gemeenschap geconstateerde produktieprijzen aan het begin van de betrokken periode lager waren dan de in dezelfde periode van het voorgaande jaar vastgestelde prijzen;
- 42 dat de Commissie in de bijzondere omstandigheden van de betrokken fruitmarkt derhalve mocht rekenen met een sterk toenemend aanbod aan de interventiebureaus en hieruit een neiging tot buitensporige prijsdaling in de zin van artikel 1, sub c), van verordening nr. 2514/69 kon afleiden;
- 43 2. Overwegende voorts dat verzoeksters de Commissie verwijten artikel 1, sub d), van deze verordening te hebben geschonden door niet in aanmerking te hebben genomen dat de prijzen van de ingevoerde produkten geenszins

een neiging tot buitensporige daling vertoonden, zoals deze bepaling vereist, maar zo ruim boven de referentieprijzen lagen dat de Commissie voor de maand juni 1970 zelfs geen referentieprijzen heeft vastgesteld;

- 44 dat, waar de ingevoerde produkten bovendien wegens hun prijs en kwaliteit in de betrokken periode niet substitueerbaar zouden zijn ten opzichte van de inheemse produkten, de Commissie op grond van importen uit derde landen geen enkele verstoring of dreigende verstoring in de zin van artikel 1, eerste alinea, van verordening nr. 2514/69 had kunnen constateren;
- 45 Overwegende dat de Commissie krachtens artikel 1, sub d), van verordening nr. 2514/69 — indien de in de eerste alinea van dit artikel bedoelde crisis-situatie zich als gevolg van de invoer uit derde landen voordoet —, inzonderheid rekening dient te houden „met de op de markt van de Gemeenschap geconstateerde prijzen ... inzonderheid met hun neiging tot buitensporige daling” alsmede „met de hoeveelheden welke uit de markt worden genomen of zouden kunnen worden genomen”;
- 46 dat de strekking van deze bepaling moet worden beoordeeld in het licht van het gehele artikel 1, waarbij niet alleen de hierboven reeds besproken elementen sub c), maar ook die sub a) en b) in aanmerking moeten worden genomen;
- 47 Overwegende dat de Commissie bij het afwegen van het belang van elk dezer elementen voor de beoordeling van de in artikel 1, eerste alinea, van deze verordening bedoelde situatie, met name in het geval van importen uit derde landen, rekening dient te houden met de gevolgen welke deze importen voor de marktsituatie hebben of kunnen hebben;
- 48 dat, wanneer deze situatie wordt gekenmerkt door moeilijkheden bij de normale afzet van de produkten, de prijzen van de inheemse produkten — die immers de neiging hebben zich rond de interventieprijzen te stabiliseren — niet meer kunnen worden beïnvloed door de hogere prijzen van de ingevoerde produkten;
- 49 dat echter het gevaar bestaat dat deze produkten, ongeacht hun prijzen, door hun substitueerbaarheid ten opzichte van inheemse produkten een deel van de interne vraag wegzuigen en aldus nog omvangrijker hoeveelheden naar de interventiebureaus doen vloeien;
- 50 Overwegende dat blijkens de eerste overweging van de considerans van verordening nr. 459/70 de appelproduktie in het verkoopseizoen 1969-1970 ongeveer 550 000 ton groter was dan die in het verkoopseizoen 1967-1968, waarin meer dan 300 000 ton uit de markt moest worden genomen;
- 51 dat bij de stand van de voorraden moest worden verwacht dat een overschot van dezelfde omvang niet op normale voorwaarden voor het einde van

het verkoopseizoen zou kunnen worden afgezet en derhalve het gevaar bestond dat hiervoor interventie maatregelen zouden moeten worden genomen, aangezien deze voorraden om technische redenen niet langer dan een bepaalde tijd opgeslagen konden blijven;

52 dat de voorraden, volgens de door verweerster in haar nota van 10 maart 1971 verstrekte cijfers, aan het begin van de betrokken periode nog ongeveer een miljoen ton bedroegen;

53 dat de produkten uit de derde landen gedurende dit tijdvak in kwaliteit en prijs weliswaar duidelijk op een hoger niveau lagen dan de inheemse produkten, maar dat de kwaliteit van deze laatste produkten anderzijds niet zoveel minder was dat de beide categorieën in geen geval onderling substitueerbaar waren;

54 dat derhalve niet mocht worden uitgesloten dat importen uit derde landen in dit tijdvak, door wegzuiging van een vraag die anders althans grotendeels naar inheemse produkten zou zijn uitgegaan, in ieder geval tot vergroting van de uit de markt te nemen hoeveelheden hadden kunnen leiden;

55 dat de moeilijkheden bij de afzet van de inheemse produkten zich weliswaar niet gelijkelijk in alle Lid-Staten voordeden en zich vooral in enkele deden gevoelen, doch niettemin de gehele gemeenschappelijke markt betroffen, waar de mechanismen voor prijsstabilisatie, zoals de nationale interventieregelingen, zijn gebaseerd op de financiële deelneming van alle Lid-Staten en op een communautaire verantwoordelijkheid;

56 dat, gezien de toenmalige marktsituatie voor de litigieuze produkten, een aanmerkelijke toeneming van de importen na de invoering van de nieuwe handelsregeling op 1 maart 1970, de moeilijkheden bij de afzet van deze produkten naderhand zou hebben vergroot en aldus een verstoring van de markt teweeg had kunnen brengen;

57 dat derhalve niet blijkt dat de Commissie artikel 1 van verordening nr. 2514/69 onjuist heeft toegepast door de mogelijke consequenties van importen uit derde landen voor de „uit de markt te nemen hoeveelheden” voor haar beslissing doorslaggevend te achten;

58 3. Overwegende dat verzoeksters vervolgens betogen dat de Commissie de grenzen van haar bevoegdheid heeft overschreden door vrijwaringsmaatregelen te treffen, zulks terwijl het mechanisme van de referentieprijzen niet tot de toepassing van compenserende heffingen bij invoer had geleid en de Commissie zelfs geen referentieprijs voor de maand juni 1970 had vastgesteld;

59 Overwegende dat de moeilijkheden waarmee de betrokken markt werd geconfronteerd, blijkens de bovengeconstateerde feiten veel meer betrekking hadden

op de afzet van overschotten dan op de ondersteuning van de prijzen der inheemse produkten;

- 60 dat overigens — naar verzoeksters zelf hebben opgemerkt — de prijzen van de produkten uit derde landen zeer hoog waren ten opzichte van de geldende referentieprijzen, zodat een nieuwe vaststelling van deze prijzen — de wijze van berekening in aanmerking genomen — niet tot het beoogde resultaat had kunnen leiden;
- 61 4. Overwegende dat verzoeksters voorts betogen dat de Commissie niet bevoegd was een stelsel van invoervergunningen, als voorzien in de verordeningen nrs. 459/70, 565/70 en 686/70, in te voeren, daar een dergelijk stelsel in artikel 2, lid 1, van verordening nr. 2514/69 niet wordt genoemd bij de maatregelen die ingevolge artikel 2, leden 2 en 3, van verordening nr. 2513/69 kunnen worden genomen;
- 62 Overwegende dat deze maatregelen volgens artikel 2, lid 1, van verordening nr. 2514/69 zijn „de opschorting van de invoer of de uitvoer dan wel de inning van heffingen bij de uitvoer”;
- 63 dat de door de Commissie bij verordening nr. 459/70 vastgestelde maatregelen in casu neerkwamen op een beperking van de in te voeren hoeveelheden, volgens de in de verordeningen nrs. 565/70 en 686/70 aangegeven criteria;
- 64 dat, overeenkomstig de algemene doelstellingen van het Verdrag, de bij verordeningen nrs. 2513/69 en 2514/69 toegelaten vrijwaringsmaatregelen slechts mogen worden vastgesteld, voor zover zij strikt noodzakelijk zijn voor de handhaving van de in artikel 39 van het Verdrag genoemde doelstellingen en zo min mogelijk inbreuk maken op de werking van de gemeenschappelijke markt;
- 65 dat hieruit volgt dat, nu de Commissie vrijwaringsmaatregelen kan nemen, leidende tot volledige stopzetting van de invoer uit derde landen, zij a fortiori minder beperkende maatregelen kan vaststellen;
- 66 5. Overwegende dat verzoeksters ten slotte betogen dat de verordeningen nrs. 565/70 en 686/70 nietig, althans niet op hen van toepassing zijn, in zoverre daarbij een stelsel van invoervergunningen in het leven is geroepen, dat in strijd is met de artikelen 3, sub f), 85 en 86 van het Verdrag;
- 67 dat deze verordeningen bovendien onvoldoende met redenen zouden zijn omkleed, zijnde de noodzaak althans de toelaatbaarheid van het stelsel uit hoofde van de genoemde artikelen en van artikel 39 van het Verdrag niet gemotiveerd;

- 68 Overwegende dat in artikel 3 van het Verdrag verschillende algemene doelstellingen zijn vermeld, op welker verwezenlijking en harmonisatie de Commissie haar activiteit heeft te richten;
- 69 dat artikel 3 onder deze doelstellingen niet alleen „de invoering van een regime waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt niet wordt vervalst” noemt, maar ook, sub d), „het tot stand brengen van een gemeenschappelijk beleid op het gebied van de landbouw”;
- 70 dat het Verdrag aan de verwezenlijking van deze laatste doelstelling een zeer groot belang toekent op het gebied van de landbouw, door daaraan artikel 39 te wijden en in artikel 42, lid 1, voor te schrijven dat de mededingingsbepalingen op landbouwprodukten slechts in zoverre van toepassing zijn als door de Raad met inachtneming van de in artikel 39 vermelde doeleinden zal worden bepaald;
- 71 dat daaruit volgt dat de toepassing van vrijwaringsmaatregelen in de vorm van een beperking van de invoer uit derde landen in casu noodzakelijk kon blijken ten einde op de markt voor de betrokken produkten ernstige verstoringen te voorkomen, die de doelstellingen van artikel 39 in gevaar hadden kunnen brengen;
- 72 dat het onder deze omstandigheden niet volstrekt noodzakelijk was de litigieuze maatregelen uitdrukkelijk te motiveren in verband met de artikelen 85 en 86 van het Verdrag;
- 73 Overwegende voorts dat de afgifte van invoervergunningen ten belope van een referentiehoeveelheid in casu weliswaar tot een bevrozing van de voorheen bestaande handelsbetrekkingen met de derde landen kan hebben geleid, maar dat anderzijds toch ook door de vaststelling van objectieve criteria voor de berekening van het toegestane invoerkwantum discriminaties konden worden voorkomen jegens degenen die op grond van reeds bestaande handelsbetrekkingen met de derde landen invoervergunningen hadden gekregen;
- 74 dat dit systeem de mededinging waarschijnlijk zo min mogelijk vervalst;
- 75 Overwegende dat de tegen de verordeningen nrs. 459/70, 565/70 en 686/70 aangevoerde middelen derhalve moeten worden verworpen;
- 76 6. Overwegende dat verzoeksters concluderen tot nietigverklaring van de in artikel 1 van verordening nr. 983/70 vervatte beschikkingen aangezien de daaraan ten grondslag liggende verordeningen nrs. 459/70, 565/70 en 686/70 onregelmatig zouden zijn wegens strijdigheid met het Verdrag;
- 77 dat zij in het bijzonder betogen dat, voor zover deze verordeningen onwettig zijn in de zin van artikel 174, tweede alinea, of niet op hen van

toepassing ingevolge artikel 184 van het Verdrag, de Commissie de rechtsbasis ontbeerde om genoemde beschikkingen te nemen;

- 78 Overwegende dat bij onderzoek van de tegen deze verordeningen aangevoerde middelen van onwettigheid niet is gebleken, zodat zij moeten worden verworpen;

Ten aanzien van de kosten

- 79 Overwegende dat ingevolge artikel 69, paragraaf 2, eerste alinea, van het Reglement voor de procesvoering de in het ongelijk gestelde partij desgevorderd in de kosten wordt verwezen;
- 80 dat verzoeksters in het ongelijk zijn gesteld en derhalve in de kosten van het geding moeten worden verwezen;

Gezien de processtukken;

Gehoord het rapport van de Rechter-Rapporteur;

Gehoord de pleidooien van partijen;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name de artikel 3 f), 39, 42, 85, 86, 110 en 155;

Gelet op de verordeningen van de Raad nrs. 23/62, 159/66, 2513/69 en 2514/69;

Gelet op de verordeningen van de Commissie nrs. 459/70, 565/70, 686/70 en 983/70;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie van de Europese Economische Gemeenschap;

Gelet op het Reglement voor de procesvoering van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen;

HET HOF VAN JUSTITIE,

rechtdoende,

1. verklaart de beroepen ontvankelijk doch ongegrond;
2. verwijst verzoeksters in de kosten van het geding.

Lecourt

Donner

Trabucchi

Monaco

Mertens de Wilmars

Pescatore

Kutscher

Aldus uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op dertien mei negentienhonderdeenzeventig.

De Griffier

De President

A. Van Houtte

R. Lecourt